

Handlingsplan för volontärer

Volontärarbetets värdegrund

Den övergripande principen för det karitativa arbetet i Stockholms katolska stift är allas rätt att vara delaktiga i samhällsbygget. Den bygger på den katolska kyrkans sociallära och på grundsynen att varje människa äger en okränkbar värdighet, att vi alla har lika värde och att vi står i relation till och är beroende av varandra.

- Delaktigheten som grundval och värdegrund uppmanar oss att handla. Den är både en rättighet och ett ansvar.
- Resurserna i samhället måste fördelas på ett rättvist sätt, vilket är detsamma som att alla har lika rätt att få del av det gemensamma goda.
- De mänskliga rättigheterna måste upprätthållas och skyddas.
- Delaktigheten manar oss att arbeta för det gemensamma goda.

Katolska kyrkan i Sverige beskriver i sin socialpastorala plan kyrkans samhällsroll så här:

Kyrkan har genom alla tider med sitt sociala engagemang och sina insatser kunnat fungera som vägvisare inom det sociala området. Den utmaningen ställs också i dag fram för den kristna gemenskapen. Den katolska kyrkan har ett antal roller att spela i det svenska samhället. Av dem finns det två som är av större betydelse: nämligen att stödja människor i utsatta situationer så att deras röster hörs och att skapa modellverksamheter. För människor som hamnar utanför det offentliga skyddsnätet har kyrkan ett särskilt ansvar.

I församlingens verksamhet har volontärarbetet sin särskilda plats.

Det borde finnas i församlingsordning att: Förtroendevalda till pastoralrådet, frivilliga medarbetare, anställda och de som vigts till uppdrag inom något av kyrkans ämbeten ska fullgöra de speciella uppdrag som de anförtratts i solidaritet med den katolska kyrkans tro, lära och bekännelse. Alla står i evangeliets tjänst och under dess auktoritet, liksom att alla som arbetar eller har ett uppdrag i församlingen ska känna till och bygga fullgörandet av sitt uppdrag på stiftets socialpastorala plan. Tillsammans vill vi sträva efter att gestalta och förverkliga denna plans vision och mål. Och volontärerna är en viktig del i det arbetet

Volontärarbetets syfte

Det ska vara lätt för alla att hitta en uppgift att fylla i sin församling. Men att bygga upp en församling handlar inte bara om olika prestationer, utan framför allt om att dela livet. Vi samlas till att fira mässan för att vara en gemenskap, en i gemenskap i Kristus.

Församlingen styrs av kyrkoherden tillsammans med pastoralrådet, som har ett mandat från församlingsborna att hjälpa till att leda och utforma församlingens verksamhet. I detta arbete är en viktig del att uppmuntra alla människors vilja till engagemang och ansvarstagande i församlingen.

Att "bygga församling" är ett långsiktigt och gemensamt projekt som ibland upplevs stå i strid med tidens trender, där det individuella och kortsiktiga tänkandet dominerar. Vi önskar att det ska finnas möjligheter i våra församlingar till ett engagemang både för den som vill göra en kortsiktig projektinriktad insats och för den som vill gå in i ett mer långsiktigt uppdrag.

REKRYTERING

Det ligger på kyrkoherdens ansvar att tillsammans med pastoralrådet borgen för att man i det dagliga arbetet aktivt tänker in möjligheten att rekrytera frivilliga krafter. Detta bör främst utgå från det personliga mötet och att man i det mötet urskiljer och diskuterar den enskildes kompetens och intresse.

Caritas och församlingarna vill aktivt rekrytera volontärer genom att:

- Kontinuerligt fundera över lämpliga uppdrag dem.
- Att i mötet med dem som vi möter i vardagen också tänka in möjligheten till volontäruppdrag.
- Annonsera och inbjuda till engagemang på församlingens hemsida, kyrkkaffe och församlingsmöte.
- Aktivt ta kontakt med nyinflyttade och ungdomar.
- Att samordnaren av det karitativa arbetet och kyrkoherden håller pastorsexpeditionen informerad om de aktuella behoven, vilket ger möjlighet att hänvisa intresserade till rätt person och intresseområde.

Den som rekryterar en volontär är också den som avgör om sökande personer har tillräcklig kompetens för ett visst uppdrag. Rekryteraren och har även rätt att avvisa personer som inte anses vara lämpliga. När en person inte anses lämplig för ett visst uppdrag bör han eller hon föreslås ett annat uppdrag.

INTRODUKTION

Den som ansvarar för aktuell volontärverksamhet och/eller den som ska fungera som kontaktperson/handledare ska personligen träffa den som är intresserad av att bli volontär. Vid det mötet ska de tillsammans diskutera vilka uppgifter som kan vara aktuella. Därefter ska volontären introduceras i uppgiften.

I den introduktionen ingår:

- Information om uppdraget (vad, var, när och hur).
- Information om vilka resurser som finns för uppdraget.

- Information om rutiner, policys och säkerhetsfrågor:
- Information om församlingen.
- Information om vad det innebär att vara volontär i församlingen.
- Presentation av volontären för andra medarbetare och volontärer som han eller hon väntas att komma i kontakt med och samarbeta med.
- För den volontär som åtar sig ett uppdrag ska en överenskommelse undertecknas av kontaktperson/volontärsamordnare och volontär.

HANDLEDNING

Kyrkoherden och församlingsrådets ordförande bör se till att volontärerna vet vem som är deras relevanta handledare.

Kyrkoherden och församlingsrådet kan delegera uppgiften att vara handledare (kontaktperson) för alla volontärer i församlingen till församlingens samordnare av den karitativa verksamheten.

Kontaktpersonen ger volontärerna kontinuerlig handledning enskilt eller i grupp och är också ansvarig för uppföljning, utvärdering och uppmuntran.

I vissa fall kan det vara nödvändigt att handledningen ligger på en annan person än kontaktpersonen.

VID KONFLIKTER ELLER ANDRA PROBLEM

Om det skulle uppstå konflikter eller problem av annan art ska volontären i första hand vända sig till sin kontaktperson. Om problemet inte kan lösas av dem tillsammans finns kyrkoherden som resurs att ha till förfogande.

TYSTNADSLÖFTE

Volontärskapet i församlingen innebär ofta också att ta ansvar för förtroenden. All kunskap om personliga förhållanden som rör de personer som volontären talar eller arbetar med inom församlingens verksamhet omfattas av tystnadsplikten och får inte föras vidare. (Undantag från denna absoluta regel kan göras om volontären anser sig behöva diskutera ett problem som uppkommit med sin kontaktperson eller handledare.) Denna tystnadsplikt fortsätter att gälla även efter att ett uppdrag har avslutats. Regeln ska finnas med i överenskommelsen som volontären skriver under.

KOMPETENSUTVECKLING

Utveckling av den kompetens som volontären redan besitter är viktig. Den kan utgöras av den kontinuerliga handledningen och/eller av kurser, seminarier och så vidare inom det aktuella området.

Församlingen bör stå för dessa insatser ekonomiskt, eller åtminstone ge ett bidrag till dem, och de kan ses som en uppmuntran av den enskilde volontären och även som ett led i hela verksamhetens utveckling.

UPPMUNTRAN

Alla olika former av volontäruppdrag bör omges av olika former av uppmuntran.

Det bör ses tillhöra kontaktpersonens ansvar att aktivt inspirera volontärerna och ge dem kontinuerligt erkännande.

Förutom det bör också kontaktpersonen ordna:

- Regelbundna träffar för volontärerna där det ges tillfälle till att utbyta erfarenheter.
- Åtminstone en gång om året ordna en fest för volontärerna.

FÖRSÄKRINGAR OCH ANDRA HANDLINGPLANER

Volontärer ska omfattas av församlingens olycksfallsförsäkring.

De bör också informeras om och i sin verksamhet tillämpa:

- Stiftets och därmed församlingens beredskapsplan mot sexuella övergrepp på barn och ungdomar
- Handlungsplaner för alkohol- och droger, för jämställdhet och mot kränkande särbehandling.

UTGIFTSERSÄTTNING

Volontären ska inte ha några egna utgifter för att kunna genomföra sitt uppdrag.

Därför ska överenskomna utgifter ersättas mot kvitto.

ATT AVSLUTA ETT UPPDRAG

Ett volontäruppdrag avslutas när det är fullgjort eller när volontären bestämmer sig för att sluta. Vissa volontäruppdrag kan behöva en "uppsägningstid", vilket i så fall regleras i volontäröverenskommelsen.

Volontären kan också skiljas från sitt uppdrag om inte volontäröverenskommelsen följs, dock först efter uppföljande samtal.

Alla volontärer som avslutar ett uppdrag ska erbjudas avslutande samtal med sina respektive kontaktpersoner. Det är viktigt, eftersom det både ger volontären en möjlighet att bidra med sin erfarenhet och ökar den gemensamma kunskapen inom olika områden.